

Nina den Heyer
Kralendijk, Bonaire

Aan: de Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Den Haag, Nederland

Kralendijk, 5 juli 2026

Onderwerp: Gelijkwaardigheid mag geen papieren werkelijkheid zijn

Geachte leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,

De recente aankondiging van de nieuwe elektriciteitstarieven op Bonaire per 1 juli is meer dan een forse lastenverzwaring die de burgers maar gelaten moeten accepteren. Het legt een fundamenteel probleem bloot. Een stijging van bijna 30% op het variabele elektriciteitstarief confronteert ons opnieuw met de ongemakkelijke werkelijkheid dat de belofte van gelijkwaardigheid voor Caribisch Nederland in de praktijk vaak tekortschiet. Terwijl koopkrachtbescherming en bestaanszekerheid in Europees Nederland een politieke prioriteit is, lijken inwoners van Bonaire telkens opnieuw disproportioneel de rekening te betalen. De vraag is daarom niet alleen hoe hoog de rekening wordt, maar vooral hoeveel de gelijkwaardigheid tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland daadwerkelijk waard is.

In het persbericht van WEB Bonaire (zie [Bekendmaking tarieven elektriciteit en drinkwater per 1 juli 2026 – Water- en Energiebedrijf Bonaire](#)) wordt uitgelegd dat de verhoging grotendeels het gevolg is van internationale ontwikkelingen op de energiemarkt, waaronder de gevolgen van de geopolitieke spanningen tussen de Verenigde Staten en Iran. WEB wijst er bovendien op dat het bedrijf slechts beperkte invloed heeft op een groot deel van de uiteindelijke elektriciteitsprijs.

Die uitleg is feitelijk, maar zij zou ons niet gerust moeten stellen. Integendeel...Want wat hier feitelijk wordt gezegd, is dat de bestaanszekerheid van burgers op Bonaire rechtstreeks afhankelijk is van geopolitieke ontwikkelingen duizenden kilometers verderop. Dit is niet alleen een economische kwetsbaarheid, maar ook een bestuurlijke kwetsbaarheid.

Jarenlang spreken we over energietransitie, duurzaamheid, zelfvoorzienendheid en de noodzaak om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen terug te dringen. Terecht. Maar wanneer een internationale crisis leidt tot een stijging van bijna 30% van een primaire levensbehoefte, moeten wij onszelf de vraag durven stellen of de gemaakte keuzes en investeringen daadwerkelijk hebben geleid tot de weerbaarheid die inwoners van Bonaire mochten verwachten.

De verlaging van het vaste tarief via aanvullende Nederlandse middelen, biedt voor sommige huishoudens verlichting. Daarvoor mag erkenning zijn, maar incidentele

compensatie is geen structureel beleid. Zij verandert niets aan de fundamentele vraag waarom de inwoners van Bonaire nog altijd disproportioneel worden blootgesteld aan internationale prijsschokken.

Laten we ook eerlijk zijn over een ongemakkelijke realiteit. Als in Europees Nederland de elektriciteitsprijs voor huishoudens in een keer met bijna 30% zou stijgen, zou dat onmiddellijk leiden tot politieke en maatschappelijke onrust. Er zouden Kamervragen worden gesteld, debatten worden aangevraagd en maatregelen worden overwogen om burgers te beschermen. Op Bonaire wordt een dergelijke stijging gepresenteerd als een economische realiteit die nu eenmaal moet worden geaccepteerd.

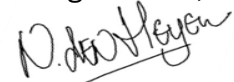
Maar waarom zou dat zo moeten zijn? De inwoners van Bonaire zijn burgers van Nederland. Gelijkwaardigheid binnen het Koninkrijk kan geen abstract constitutioneel beginsel zijn dat alleen wordt aangehaald bij officiële gelegenheden. Gelijkwaardigheid moet juist zichtbaar worden wanneer burgers geconfronteerd worden met onzekerheid, stijgende kosten en afnemende bestaanszekerheid. Daarom doe ik een beroep op u.

Beschouw deze tariefstijging niet als een geïsoleerde lokale aangelegenheid. Beschouw het als een signaal dat de structurele kwetsbaarheid van Caribisch Nederland nog altijd onvoldoende is aangepakt. Stel de vraag welke bescherming burgers op Bonaire mogen verwachten. Stel de vraag hoe energietransitie daadwerkelijk kan leiden tot betaalbaarheid en onafhankelijkheid. Stel vooral de vraag hoe wij invulling geven aan de belofte van gelijkwaardigheid.

Uiteindelijk gaat deze discussie niet alleen over elektriciteit. Het gaat over de vraag of Nederlandse burgers, ongeacht of zij in den Haag, Ameland of Bonaire wonen, mogen rekenen op dezelfde mate van aandacht, bescherming en politieke verantwoordelijkheid.

Die vraag verdient een antwoord.

Hoogachtend,

Nina den Heyer

CC: Eilandsraad Bonaire
Wvd Rijksvertegenwoordiger